



**Projekat  
B-O-R: Bolje organizovani resursi za  
odlučivanje o životnoj sredini**



**Република Србија  
МИНИСТАРСТВО  
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

# **Okrugli sto**

**Kapaciteti javnosti za odlučivanje  
o životnoj sredini**

**Kapaciteti organizacija civilnog  
društva za učešće u odlučivanju o  
životnoj sredini**

**Dragan Randelović**

Lazarev kanjon, 26.9.2020.

# Uloga OCD - NVO

- Prema Arhuskoj konvenciji i zakonskim propisima Srbije – zainteresovana strana u procesima odlučivanja o životnoj sredini, kao i u informisanju i sudskoj zaštiti prava na životnu sredinu
- **Rezultati anketa DMI Bor:**
  - jedna četvrtine građana ocenjuje da NVO najviše doprinose poboljšanju životne sredine u Boru
  - jedna četvrtine građana smatra da je prvenstvena uloga NVO da predstavljaju i zastupaju mišljenja građana kroz javne nastupe, javno zastupanje i lobiranje
  - jedne četvrtine građana da NVO treba da učestvuju u izradi strategija, politika i zakonskih rešenja u oblasti životne sredine
  - Ostalo: da pokreću građanske akcije (12,9%), prate i učestvuju u procesima donošenja odluka (11,6%), rade na informisanju građana (7%), nude ekspertize iz pojedinih područja zaštite životne sredine (6%) kao i da ostvaruju svoju ulogu kroz sve napred navedene aktivnosti (12%).

# Šta su kapaciteti OCD?

- **Ljudski kapaciteti: informisanost - znanje o stanju životne sredine i procedurama odlučivanja**
- **Međusobna saradnja OCD i saradnja sa ostalim partnerima – mreže i koalicije, partnerstvo**
- **Partnerstvo sa državnim organima i organima lokalne samouprave**
- **Tehnički kapaciteti i sredstva za praćenje i učešće u odlučivanju i komunikaciju**
- **Povezanost sa građanima, vidljivost, uticaj**

# Programski i zakonski osnov

- **Arhuska konvencija – koncept “zainteresovana stana“- pristup informacijama i učešće građana**
- **Posebni zakoni – o starteškoj proceni uticaja i proceni uticaja**
- **Zakon o zaštiti životne sredine i svi ostali zakoni o životnoj sredini**
- **Uredba Vlade Srbije o metodologiji javnih rasprava**
- **Smernice Vlade Srbije o učešću OCD u procesu donošenja pravnih akata**
- **Odluka Skupštine grada Bora o javnim raspravama (Službeni list grada Bora 8/2019)**
- **Platforma zajedničkog delovanja i saradnje OCD Bora**

# Procedure

- **Rana faza:** analiza stanja i predlaganje sadržaja dokumenata, učešće u radnim grupama, učešće u ranom javnom uvidu – konsultacije, ankete i dr.,
- **Razvijena faza:** učešće u javnim raspravama – tribine, okrugli stolovi, prezentacije dokumenata, završni sastanci
- **Sprovođenje dokumenata:** monitoring, analize stanja i predlaganje izmena i dopuna ili novih dokumenata

# Naš pristup

- Pored razmatranja dokumenata na javnoj raspravi – formulisanja komentara, primedbi, predloga

i

- Niz kritika, ocena i predloga na samu proceduru javnih rasprava, praksu organizovanja, propuste državnih i lokalnih organa, ali i naše propuste

# Primeri

- Javna rasprava o izmenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom
- Javne rasprava o odlukama – MHE, Vetropark, obilaznica
- Javna rasprava o uredbi o rudničkom otpadu
- Javna rasprava o KAP

# Koje nas rasprave očekuju?

- Program zaštite životne sredine grada
- Program razvoja grada – uredba o sadržaju
- Strategija razvoja turizma
- Plan generalne regulacije gradskog naselja
- Plan detaljne regulacije obilaznice
- Izmene i dopune Prostornog plana Bora
- Plan detaljne regulacuija za vetropark
- Izmene i dopune niza strategija i zakona po osnovu obaveza u procesu pristupanja EU



# Neophodni uslovi i nedostaci

- Blagovremeno informisanje o stanju i potrebi izrade dokumenata javne politike
- Kvalifikovanost obrađivača dokumenata
- Informisanje zainteresovanih strana i javnosti o konceptima i nacrtima – i u ranom uvidu i u javnoj raspravi
- Fleksibilni modeli učešća
- Odnos državnih i lokalnih organa – odgovor na date predloge i primedbe

# Mogućnosti OCD

- **Stalno jačanje kapaciteta za praćenje stanja i učešće u odlučivanju**
- **Objedinjavanje kapaciteta i uticaja – mreže i koalicije OCD – Platforma za zajedničko delovanje i saradnju**
- **Partnerstvo unutar civilnog sektora – sa naučnim i stručnim institucijama**
- **Insistiranja na poštovanju Arhuske konvencije, zakona i propisa o učešću OCD i proceduri javnih rasprava**